

משמע להבא לא קשה דלא על זאת הנעשה עכשיו מברך אלא משבח ומודה להקב"ה שצונו על המילה כשתבא לידו ותיקנוה כאן לגלות ולהודיע שזו המילה נעשה לשם יוצרנו ולא לשם ע"ג ולא לשם מורנא ולא לשם הר גרזים ואין צריך לברך עובר לעשייתו אלא במקום שהעושה המצוה הוא מברך אבל כשמברך אחר לא ותדע שהרי ברכת אירוסין אינו מברך אלא אחר אירוסין.

לקום ולילך משם הוא מבטלה בלב, ואי בחמץ גמור - למה לי יושב בבית המדרש, ואפילו אם היה פנוי, מה בידו לעשות יותר, השבתה בלב זהו ביעורו, אלא ודאי כשיש בידו לתקן קאי, ובידו לאפותה אם היה פנוי, הואיל ולא החמיצה עדיין, ומשום יום טוב נקט יושב בבית המדרש, ודשבת מתוקמא בחמץ גמור, ובארבעה עשר שחל להיות בשבת.

כיון שרבתה מצה - קא סלקא דעתך: אם נשתמשו בתיבה זו מצה יותר מחמץ, אזלינן בתר רובא - ומותרת. רוב אוכלי בשר בירושלים כל ימות השנה ממעות מעשר שני הן, לפי שלא היו מספיקין לאכול כל מעות מעשר שני שלהן ברגל, ונותנין אותם לבני העיר בטובת הנאה, והן אוכלים אותם בקדושתן, ועיקר אכילת מעות מעשר שלמים היו מביאין מהן, כדקיימא לן במנחות (פב, א), הלכך לוקחין מהן בהמות, דכל זמן שיש לו מעות מעשר - אינו מוציא מעות חולין, ואף על גב דאיכא למימר שמא מיד המוכר נפלו, ומעות חולין הן - ספק איסורא לחומרא.

בהר הבית לעולם חולין - ואפילו בשעת הרגל שיש מעות מעשר מרובין בירושלים ממעות חולין - לא מספקין להו במעשר, דאזלינן בתר רובא דשתא, ואמרין: לאו האידנא נפול אלא קודם הרגל, ובירושלים בשאר ימות השנה חולין, דרוב מעות העיר חולין, ובשעת הרגל מעשר, כדמפרש טעמא מה טעם בשעת הרגל מעשר ולא אמרין קודם הרגל נפול, כדאמרן בנמצאין בהר הבית, הואיל ושווקי ירושלים עשויים להתכבד בכל יום מפני הטיט, ואי נפול קודם הרגל - הוו משתכחי בשעת כיבוד, אבל הר הבית, מתוך שהוא משופע והרוח מכבדתו מעפרו, ועוד שאין אדם נכנס באבק שעל גבי רגליו ואינו עשוי להתכבד, אלמא: בכל דבר העשוי להתכבד אמרין קמאי קמאי אזדו, וסתם תיבות שמשמשין בהן אוכלין נטלין ראשון ראשון כדי שלא יתעפשו, וכל שכן דמסתמא בדקה זה אור לארבעה עשר, והאי דבתרא היא - ומצה היא.

מוכיח עליה - שהרי הוא זה ימים רבים, וחמץ הוא.

שרבו ימי המצה - וראוי להיות מעופש משכנס הפסח.

אי הכי פשיטא - אפילו ספק ליכא, דמסתמא ודאי בדקה, והא מצה היא.

אם רוב חולין - נשתמשו בה חולין, אלמא: בתר רובא אזלינן, ולא בתר בתרא.

ציבורין ציבורין - של מעשר בזוית זו, ושל חולין בזוית זו, וביום אחד.

בגומא - דליכא למימר זיל בתר בתרא, דקמאי הא שקלינהו, משום דיש לחוש שמא בגומא נטמן, ולא ראוהו.

בלבער כולי עלמא לא פליגי דלהבא משמע - ושפיר דמי, דברכה קודם עשיית המצוה

בעינן, כדלקמן.